

Dosarul nr. 3r-143/24
2-23105403-01-3r-06062024

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud. V. Pădurari)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Garbuz, I. Grosu, A. Ciobanu)

DECIZIE

26 iunie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:
Președinte, judecător
judecători

Stela Procopciuc
Ion Malanciuc
Diana Stănilă

examinând recursul depus de Evghenie Buza,
în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în
judecată depusă de Evghenie Buza împotriva Biroului Vamal Nord al Serviciului
Vamal cu privire la anularea actului administrativ,
împotriva încheierii din 08 mai 2024 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 21 iulie 2023 Evghenie Buza a depus cerere de chemare în judecată în
procedura contenciosului administrativ împotriva Biroului Vamal Nord al
Serviciului Vamal cu privire la anularea actului administrativ.

Prin hotărârea din 08 februarie 2024 a Judecătoriei Bălți, sediul Central a fost
respinsă acțiunea depusă de Evghenie Buza.

La data de 23 februarie 2024, prin intermediul oficiului poștal, Evghenie Buza
a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 08 februarie 2024 a Judecătoriei
Bălți, sediul Central.

Prin încheierea din 08 mai 2024 a Curții de Apel Bălți a fost declarat
inadmisibil apelul depus de către Evghenie Buza, pe motiv că apelantul nu a
prezentat motivarea apelului în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul
administrativ.

La 22 mai 2024, prin intermediul oficiului poștal, Evghenie Buza a depus
recurs împotriva încheierii din 08 mai 2024 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea
încheierii contestate cu emiterea unei noi decizii privind admiterea apelului spre
examinare.

În argumentarea cererii de recurs, recurentul a indicat că nefiind de acord cu
hotărârea instanței de fond, la 23 februarie 2024, a depus la Curtea de Apel Bălți
cerere de apel nemotivată. În continuare, a rămas în așteptarea încheierii emise de
către instanța de apel, referitor la apelul depus și termenele de înlăturare a
neajunsurilor, împreună cu hotărârea redactată. Iar, ulterior, luând cunoștință de

hotărârea redactată, fără a recepționa o încheiere a instanței de apel, a expediat în adresa Judecătorei Bălți și a Curții de Apel Bălți apelul motivat, în care a notat că cu hotărârea în cauză nu este de acord, o consideră nemotivată, ilegală și examinată superficial.

A mai menționat prevederile art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, conform cărora dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364-365, instanța de apel în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii acordând apelantului termen pentru lichidarea neajunsurilor. Astfel, instanța de apel nu a emis nici o încheiere în termenul legal de 3 zile și nu a adus la cunoștința apelantului. Or, apelantul depunând cererea de apel și-a demonstrat intenția de a soluționa cauza în instanța de judecată, iar prin încheierea contestată este privat de dreptul la examinarea cauzei, prin ce se încalcă un principiu fundamental – accesul liber la justiție.

În drept, recurentul și-a întemeiat cererea de recurs în baza dispozițiilor art. 5, 7, 33, 357-362, 385 lit. c), 423 alin. (1), 425, 427 lit. c) din Codul de procedură civilă.

La 06 iunie 2024, prin intermediul poștei electronice, Biroului Vamal Nord al Serviciului Vamal i-a fost expediată copia recursului depus de Evghenie Buza.

Prin referința depusă la 12 iunie 2024 Biroul Vamal Nord al Serviciului Vamal a solicitat respingerea recursului depus de Evghenie Buza și menținerea încheierii din 08 mai 2024 a Curții de Apel Bălți.

În corespundere cu art. 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat încheierea contestată la 08 mai 2024, aceasta fiind notificată recurentului la 17 mai 2024, fapt contrasemnat de către ultimul pe avizul de recepție/livrare (f.d. 107).

Prin urmare, recursul depus de Evghenie Buza la 22 mai 2024, prin intermediul oficiului poștal, este în termen (f.d. 109-116).

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, din motivele ce succed.

Din materialele cauzei se reține că la 08 februarie 2024 a fost pronunțată hotărârea Judecătorei Bălți, sediul Central, prin care s-a respins acțiunea depusă de Evghenie Buza.

La 23 februarie 2024, prin intermediul oficiului poștal, Evghenie Buza a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 08 februarie 2024 a Judecătoriei Bălți, sediul Central.

În corespundere cu prevederile art. 236 alin. (1) și alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

În același timp, potrivit art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

În conformitate cu art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție, prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96-114.

Conform art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

În sensul art. 97 alin. (1) și alin. (3) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Conform art. 103 lit. a) din Codul administrativ, dacă persoana care urmează a fi notificată nu este găsită în locuința sa, în spațiile sale de activitate sau într-o instituție comunitară în care locuiește, înscrisul poate fi notificat în locuința acesteia – unui membru matur de familie, unei persoane care lucrează pentru familie sau unei persoane mature care locuiește permanent acolo.

În accepțiunea art. 109 din Codul administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Avizul de recepție (DS8001890972AS) atașat la actele dosarului (f.d.100) demonstrează incontestabil că hotărârea motivată din 08 februarie 2024 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, a fost notificată apelantului/recurentului Evghenie Buza la data de 03 aprilie 2024, prin intermediul oficiului poștal și se încadrează în rigorile art. 96 alin. (1) din Codul administrativ.

Astfel, la caz, termenul de 30 de zile pentru depunerea motivării apelului la Curtea de Apel Bălți a început să curgă la 04 aprilie 2024 și a expirat la data de 03 mai 2024.

Cu toate acestea, Evghenie Buza nu a respectat prevederile la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ și nu a depus la Curtea de Apel Bălți motivarea apelului.

În ceea ce privește alegația recurentului precum că, luând cunoștință cu hotărârea motivată a instanței de fond a expediat în adresa primei instanțe și a instanței de apel apelul motivat, instanța de recurs o consideră declarativă, or, din

actele cauzei se atestă contrariul, motivarea apelului nefiind prezentată de către apelant/recurent nici până la momentul actual.

În corespundere cu prevederile art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

La caz, nerespectarea termenului de depunere a motivării apelului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv al recurentului Evghenie Buza, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile procedurale.

În condițiile expuse, se constată temeinicia încheierii instanței de apel, deoarece recurentul Evghenie Buza nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fapt pentru care survin consecințele prevederilor art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

Întru răsturnarea acestei concluzii nu pot fi reținute argumentele recursului referitor la faptul că, instanța de apel urma să emită și să expedieze la caz în adresa recurentului o încheiere prin care să-i acorde un termen de înlăturare a neajunsului, pentru depunerea motivării apelului.

Aceasta deoarece în materia acțiunilor în contencios administrativ, spre deosebire de materia acțiunilor civile, legiuitorul a stabilit fără interpretări că motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, ceea ce denotă că Codul administrativ nu prevede obligația instanței de apel să acorde termen apelantului pentru depunerea motivării apelului. Or, acordarea unui termen pentru prezentarea motivării apelului ar constitui o ingerință în drepturile intimatului.

Drept urmare, instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Tot aici, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că potrivit legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În practica sa constantă, Curtea a reiterat că „dreptul la instanță”, la fel ca și dreptul de acces, nu are un caracter absolut. În această privință Curtea Europeană, în

multe cauze similare, nu exclude ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev vs. fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei; Kemp vs. Luxemburg; Diaz Ochoa vs Spania), în care CEDO a reiterat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, soluția emisă de către instanța de apel este una întemeiată legal și în corespundere cu circumstanțele cauzei, or argumentele invocate în susținerea cererii de recurs sunt contrare legislației procesuale și lipsite de relevanță.

Din considerentele, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide de a respinge recursul declarat, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Evghenie Buza.

Se menține încheierea din 08 mai 2024 a Curții de Apel Bălți, în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Evghenie Buza împotriva Biroului Vamal Nord al Serviciului Vamal cu privire la anularea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă